

[Indenrigsministeren.]

tale, og at det skulde være i de daarlige Tider, at Folket var særlig indstillet paa at kunne bære et saadant Opsparingspaalæg, det stiller jeg mig dog meget tvivlende overfor. Derfor anerkender jeg det Mod, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne og hans Meningsfæller har udvist, og som det ærede Medlem jo kort udtrykte saaledes:

„Jeg er derfor ikke bange for at fremsætte denne Række af Forslag under de nuværende økonomiske Vilkaar for vort Folk.“

Nej, jeg vilde i og for sig heller ikke være bange for at fremsætte det, men jeg kan jo ikke nægte, at det vilde kippe lidt i mig den Dag, da det var gennemført. Det kan ogsaa gerne være, at hvis det Tidspunkt skulde indtræde i den allernærmeste Tid, at vi stod ved Afslutningen af Behandlingen af denne Sag om Gennemførelsen af en Folkeforsikring af de Dimensioner, som det ærede Medlem har gjort sig til Talsmand for, det saa ogsaa vilde kippe lidt i ham, at Tvivlene saa vilde melde sig med større Styrke, end Tilfældet nu er, ved Fremsettelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt Befolkningen gennem en Aarrække kan bære den Byrde med Erhvervelsen af et fremtidigt Gode for Øje, som det ærede Medlem vil lægge paa den. Men paa den anden Side er jeg jo ikke uenig med det ærede Medlem i, at jo længere man, hvis vi skal skride til en saadan Frontændring paa dette Omraade, som Gennemførelsen af Folkeforsikringstanken vilde være, udsætter det, jo længere man fortsætter, des vanskeligere vil det maaske blive at foretage Overgangen. Dog skulde jeg tro, at allerede nu, efter at der snart er forløbet 40 Aar, siden den vederlagsfri Alderdomsforsørgelse her i Landet indførtes, under andre Former ganske vist end dem, vi nu har, vil Vanskelighederne ved Overgangen blive maksimale; i hvert Fald vilde, tror jeg, Forøgelsen af Vanskelighederne blive meget lidet betydende, selv om man besluttede sig til at vente endnu i nogle Aar med et alvorligt Forsøg paa Gennemførelsen af en saadan Lovgivning i Haab om, at disse Aar skulde bringe gunstigere økonomiske Forhold end dem, vi har i Øjeblikket. Thi den Sandhed staar jo fast, og den vil selvfølgelig heller ikke Ordføreren for Forslagsstillerne eller hans Kolleger benægte, den Sandhed, som kort kan udtales saaledes, at i alle Livets Forhold vinder man intet fremtidigt Gode, uden at nutidige Ofre maa bringes. Det er ganske udelukket. Alle de, der forestiller

sig, at dette gælder ikke paa dette Omraade, og at her kan vi naa til Lettelser for Skatteyderne, Lempelser for de offentlige Finanser, samtidig med at vi betrygger de gamle, som nu er inde under Forsorg, og skaber Sikkerhed for de Slægter, som ad Aare bliver gamle, tager fejl; dette lader sig simpelt hen ikke gøre. Var vi skredet til Indførelsen af tvungen Folkeforsikring i 1891, kombineret med Alderdomsunderstøttelseslovgivningen for de den Gang gamle og for dem, der indenfor et vist Aaremaal frem i Tiden naaede frem til Alderen 60—65 Aar, havde vi nu staaet med Problemet løst; saa havde vi nu staaet med en Aldersrenteordning, hvilende paa en tilvejebragt Præmiereserve, saaledes at nye Aldersklasser, som kom ind under Livrentens Effektivitet, som traadte ind som Rentenydere, i Forvejen selv vilde have tilvejebragt Grundlaget derfor. Og vi kunde vel gennem Halvfemserne og det første Aarti af dette Aarhundrede med Henblik paa Højden af de Alderdomsunderstøttelser, som i disse Aar betales, og som ydedes efter et andet Princip end det, som senere, ogsaa under Alderdomsunderstøttelseslovgivningen, blev lagt til Grund med Hensyn til, hvad der kunde gives den enkelte, have baaret ogsaa Byrden af Støtten til dem, som paa det Tidspunkt havde naaet en saadan Alder, at de ikke kom ind under Forsikringen. Men det er jo *passé*; disse Muligheder er jo forspildt. Vi blev her i Danmark de første, som indførte en vederlagsfri Alderdomsforsørgelse, men det bør heller ikke glemmes, at Midlerne dertil blev anvist samtidig gennem en omfattende ny indirekte Beskatning paa Øl, Spiritus og Tobak.

Havde nu Alderdoms- og Invaliditetskommissionen i 1903 fuldført sit Arbejde, havde den været i Stand dertil hurtigt og resolut, havde man kunnet naa til Enighed om Sagen paa det Tidspunkt, 12 Aar efter at Alderdomsunderstøttelseslovgivningen var indført, ja, saa havde det vel ogsaa endnu paa det Tidspunkt været muligt at naa igennem uden at paalægge Befolkningen gennem et Aaremaal overvældende Byrder. Men Kommissionen kunde jo ikke udføre dette Arbejde i det Tempo, som dertil havde været fornødent; den sad som bekendt i ikke mindre end 11½ Aar, og Resultatet blev en vild Uenighed, som jeg ikke skal inklade mig paa at redegøre for, men som sikkert er i mange ærede Medlemmers ret friske Erindring. Heller ikke har alle glemt, at der ikke den Gang i det konservative Folkeparti var en ubetinget Tilslutning til